

patriot

1/2023

vychází 15. ledna 2023

ÚVODEM... v tomto celkově v pořadí již 70. plátku děkujeme všem, kteří vytrvali, a do nového roku přejeme jen to dobré. Máme za sebou velmi emotivní první kolo prezidentských voleb, z mediálního prostoru k nám dolétly různé sliby, vize, ale především napadání, vzájemné urážky, pomluvy, lži, osočování, atd. Máme to zapotřebí? Pojdme si trochu zchladit hlavy a uklidnit rozjitřené emoce. Třeba prostřednictvím následujících řádek, na kterých si v krátkosti představíme další z temelínských chalup a její hospodáře a obyvatele. Dnes čp. 17.

Číslo popisné 17 „U PETŘÍKŮ“.

Berní rula z roku 1654 zde uvádí jako hospodáře Jana Bendu, který obhospodařoval 25 strychů půdy, z toho 9 strychů osetých na zimu a 6 na jaře.

Choval čtyři voly, tři krávy, čtyři jalovice a dva kusy vepřového.

Také v matrikách se mezi jmény spojenými s tímto číslem jako první objevuje sedlák Jan Benda s manželkou Annou a čtyřmi dětmi. Připomíná se dcera Anna (*1695), která se v roce 1726 provdala za temelínského sedláka Jiřího Šibracha, dále pak synové Matěj (*1698), Václav (*1699) a dcera Poxexina.

Dalším hospodářem byl sedlák Václav Benda, který měl s Marií Annou Macháčkovou z Temelína čtyři děti, Jakuba, Dorotu, Václava a Jakuba. (Ne, nejedná se o chybu dvou Jakubů, lidé často po úmrtí dítěte použili jeho jméno znovu).

Někdy v té době přišli na čp. 17 Petříkové (Petříčkové). V roce 1728 se ženíl Jan Petříček, sedlák z Temelína, s Annou Plakalovou z Olbramovic.

Jakub Petříček, sedlák z Temelína, syn zemřelého Matěje Petříčka, sedláka z Temelína, se v roce 1730 oženil s Kateřinou Macháčkovou z Olbramovic. V matrikách je zapsáno 15 dětí, u posledních pěti je však jako matka zapsána Marie Anna, takže pocházely zřejmě z druhého Jakubova manželství.

Dalším hospodářem byl Jakubův syn Jan Petříček (1751-1837). Ten si v roce 1770 vzal za manželku Annu Bartuškovou z Temelína, se kterou měl 13 dětí. V roce 1784 vykoupil za 150 zlatých tento tzv. Bendovský grunt od neznašovské vrchnosti.

Grunt převzal Janův syn Josef, který už se uvádí příjmením Petřík. Josef Petřík (1774-1853) se v roce 1793 oženil s Veronikou Šabatkovou z temelínského čp. 24. Z tohoto svazku se narodilo pět dětí. Veronika zemřela v roce 1815 na dušnost. Josefovou druhou ženou se stala Marie Shánělová. Podle svatební smlouvy této druhé svatby z prosince 1815 přebíral od svého otce až nyní Josef Petřík živnost čp. 17, a to si ještě otec Jan vymínil hospodaření na další čtyři roky na svůj účet. Josef přebíral živnost se všemi pozemky za 150 zlatých, dále jeden pár kobyli v ceně 400 zlatých a jeden pár volů v ceně 200 zlatých. Dále dva vozy, dva plechy, dvojce brány, tři řetězy, jednu hrabici, dvě travní kosa,

dvě spížírny, dvoje hnojné vidle, jeden kopáč, dvě sekyry a jednu lopatu. Nevěsta Marie Shánělová z Číčenic měla věno 1100 zlatých, jednu krávu, čtyři ovce, jednu prasnici a jeden pár dvouletých výřezků.

Po převzetí hospodářství bude Josef povinen dávat otci Janovi následující výměnek: 8 strychů žita, 1½ pšenice, 3 ječmene, jeden hrachu a dva strychy ovsa. Na sůl mu dá ročně 4 zl., jeden a půl kopy slámy, vlastní byt, louku „Velkou paseku“, palouk u Medných a pole vedle „Náhodovýho“ k doživotnímu užívání. V roce 1829 odprodal Josef výměnkářskou chalupu patřící k živnosti. (čp. 70). Josef se zřejmě ženil ještě potřetí. Živnost převzal Josefův syn Matěj Petřík (1831-1879), pozdější starosta obce. Ten se

oženil v roce 1848 s Eleonorou Staňkovou, dcerou Martina Staňka, temelínského šenkýře z čp. 26. V tomto manželství se narodilo devět dětí.

Dědicem se stal syn Václav Petřík (1853-1931), sedlák a hostinský. Ve svazek manželský vstoupil v roce 1880 s Marií, dcerou rolníka Matěje Rejdy z Krče čp. 13. Z manželství vzešlo dvanáct dětí.

Na konci 19. století byla k živnosti přistavěna hospoda se sálem. Živnost v říjnu 1897 vyhořela a tento požár se stal impulsem k založení místního hasičského sboru.

Již 12. listopadu téhož roku obec zakoupila za 930 zlatých stříkačku od firmy R. A. Smékal. Živnost selskou a hostinskou zdědil syn Karel Bohuslav Petřík (1895-1948). Jeho manželkou se stala Božena Fürstová z Březí, dcera Jakuba Fürsta z Březí a Marie Tupé z Temelínce. Z Petříkova manželství se narodily čtyři děti. Kvůli zadlužení statku Karel Petřík prodal v roce 1935 zděděný rodinný dům čp. 117 (který nechal vystavět pro dceru Hermínu Václav Petřík) a 8 ha pozemků.

V roce 1949 byla majitelkou Božena Petříková, v roce 1953 se tato živnost stala

konfiskátem státu a majetkem MNV Temelín, pole dostal státní statek a později JZD. Z obytných a hostinských místností byly zřízeny sklady a prodejna, která byla později přeměněna na samoobsluhu Jednoty.

Zastavěná plocha s nádvořím měřila v roce 1837 400 sáhů, v roce 1903 to bylo 21 arů 69 m², v roce 1935 pak byla výměra 25 arů 86 m² i s čp. 117. Pozemků k čp. 17 patřilo v roce 1916 – 27 ha, 1923 – 26 ha, 1935 a 1943 - 21 ha.

(zdroj: Jan Petřík, Rodový katastr obce Temelína / matriky SOA Třeboň / Jan Bartuška, Temelín v proměnách času / Pamětní knihy obce Temelín / Dr. Antonín Haas, Berní rula 27, kraj Prácheňský / foto: archiv obce Temelína)

ZÁVĚREM...

Budete-li mít náladu a potřebnou dávku odvahy, sledujte stránky Patriot i na sociální síti FB, abyste o nic zásadního nepřišli. Uvítám jakékoliv historické materiály vztahující se k Temelínu a okolí. Ve formě originální, v kopii papírové či jakékoli jiné, včetně té elektronické. Děkujeme, že nás čtete.

Obečně lidé takové ty věci, co jsou malým písmem, nečtou. Takže bych si tady mohl psát, co chci a nikdo by to stejně nečetl. Nicméně právě tím nejmenším písmem jsou sdělovány (jistě ne zcela náhodou) ty nejdůležitější informace. Všechny údaje zveřejněné v tomto listu jsou navzdory mému nejlepšímu snažení bez záruky. List je soukromým elektronickým médiem, za jeho případnou tištěnou distribuci nenese autor žádnou odpovědnost. Patriot a jeho části je možno bezplatně dále šířit - což však neznamená, že bych se nějak úporně bránil drobným příspěvkům a darům ☺. V každém případě za přízeň děkuje Ondřej Klempíř. Kontakt: e-mail: klempondr@seznam.cz. Vychází tak nějak občas, ale většinou pravidelně nepravidelně.